

Overbetragtning virkelig ikke kan siges med Føje; thi fordi man den første Gang som en Undtagelse — her er Ordet Undtagelse paa sin Plads — da man i en Hast — thi Hast var der — skulde have en Anordning af Valgene, indtil Videre fastsatte disse Bestemmelser, dermed sagde man jo ikke det Allermindste om, hvorledes Valgloven senere skulde ordne det; og at disse Bestemmelser kunde staae i Strid med de Bestemmelser, der skulde være de endelige i Valgloven, var slet ikke saa besynderligt; thi det have vi seet ved tidligere Grundlove, hvor man f. Ex. havde fastsat en vis finantsiel Ordning, men dog i en midlertidig Bestemmelse sagde: Indtil det og det skeer, skal denne Ordning ikke træde i Kraft, og saaledes med Hensyn til flere andre midlertidige Bestemmelser. Det maa nemlig erindres, at disse midlertidige Bestemmelser ere vedtagne sammen med selve Grundloven og have altsaa en fuldkomment formæssig Betydning, indtil det indtræder, der skal ordne Sagen endeligt, indtil selve Valgloven gives; men, naar denne gives, da skal ganske sikkert dette Spørgsmaal fremdrages. — Naar man fra mange forskjellige Sider fremhæver, hvor vigtigt det er, at man ikke rører for meget ved denne Sag, for at den kan gaae let og glat igjennem, for at den ikke paa sin Vej skal snuble, og vi derved udsættes for den overordentlig store Fare, maatte slet ikke at faae nogen Valglov, saa siger jeg: Dette forstaaer jeg ikke.

Jeg forstaaer meget vel, at der kan være et stort og begrundet Ønske tilstede om nu at faae en endelig Valglov vedtagen, forsaavidt man virkelig vil gaae ind paa de Spørgsmaal, der ved denne Valglovs Vedtagelse skulle findes deres endelige Afgjørelse; men, hvis man vil sige: Vi ville aldeles ikke røre derved, vi ville, for at Sagen kan gaae glat og let igjennem, lade Alt blive, som det allerede var ordnet provisorisk, ja, saa er det naturligt, at det kan gaae meget glat, men saa seer jeg ikke den mindste Nødvendighed for at faae Valgloven; thi saa bliver det saaledes af sig selv. Hvis Valgloven ikke gaaer igjennem, ere vi ikke i den ulykkelige Stilling, at vi ikke skulde kunne faae Valg foretagne til den lovgivende Forsamling, nei, saa eksisterer jo indtil Videre

den nu bestaaende Tilstand, og saa er der ikke det Allerringeste iveien for, at Alt, hvad de Herrer ønske, vil kunne gaae ganske roligt og glat. Der staaer jo nemlig udtrykkeligt i den 5te midlertidige Bestemmelse, at „indtil en Valglov udkommer, gjælder“ osv., saa jeg kan slet ikke see, at der er nogensteds Føje til, af Frygt for Vanstuelighederne ved Sagens Gjennemførelse, at vilde fastholde, at Alt skulde blive usforandret, som det hidtil var. Vil man have det usforandret, som det hidtil var, saa skal man slet Intet gjøre, saa bliver det ganske roligt, som det er. — Der blev anført en heel Deel om, hvad der maatte siges at være det egentlige Væsentlige ved Valgmanden, som jeg ikke kan anerkjende. Det blev sagt, at det var en Undtagelsesvalgmaade. Ja, naturligvis er det en Undtagelsesvalgmaade; thi naar den først nu indføres, saa kan den ikke have været almindelig Regel, og vi vide Alle, at det ikke er saa længe siden, at den første Gang fik Anvendelse. Forsaavidt er det altsaa en Undtagelse; men at der i denne Valgmaades Natur skulde være Noget, der skulde kunde gjøre, at den særlig forjente at stemples som en Undtagelsesvalgmaade, det anerkjender jeg virkelig ikke. Jeg har tværtimod det Haab, at man engang vil komme til at finde, at det er en ganske besynderlig Undtagelsesvalgmaade, den, hvorved en Majoritet træder frem og besætter alle Valg, uden at nogensteds afvigende Indflydelse kan komme til at gjøre sig gjældende. Dette, at Forholdsvalgmaaden er en Undtagelse, maa altsaa paa ingen Maade fremtræde som Noget, der skulde gjøre det betænkeligt at benytte den. Ligeledes kan der naturligvis ikke efter min Formening være den allermindste Grund til at vilde forstyre den, hvor den kan finde Anvendelse, fordi man oplyser, at den i visse Tilfælde ikke kan finde Anvendelse; det er jo virkelig fuldkommen irrelevant. De Paragrapher, som af mig ere foreslaaede, sige udtrykkeligt, at der er to forskjellige Maader, hvorpaa Valgmandsvalgene skulle indføres, og det synes mig aldeles irrelevant, om der er 1,000, der vælges paa den ene Maade, og 800, der vælges paa den anden, eller om der er 800 paa den ene Maade og 1,000 paa den anden. At Grundloven skulde absolut fordrø, at samme Art af Valg skulde finde An-